

Miljö- och energidepartementet,
Regeringskansliet

Yttrande om nya finansieringsformer för efterbehandling av förorenad mark. Ärendenummer: NVV-0035-15

Bakgrund

Naturvårdsverket har tagit fram två förslag som bidrar till att öka takten i efterbehandlingsarbetet på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt. Förslagen förbättrar förutsättningarna för att det finns tillgängliga medel för efterbehandling.

Naturvårdsverket föreslår två olika sätt att öka finansiering för efterbehandling av förorenade områden:

- Alla verksamhetsutövare som omfattas av förordning (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll ska göra en så kallad saneringsplan med tidsbestämd planering för sanering av konstaterade föroreningar. Åtgärderna ska vara kostnadsuppskattade.
- Att alla anmälnings- och tillståndspliktiga verksamhetsutövare betalar in avgifter till en statligt administrerad fond. Fonden kan ge bidrag till efterbehandling när det saknas en ansvarig med betalningsförmåga.

Båda förslagen riktar sig i stort sett mot verksamhetsutövare för A- B- och C-anläggningar. Naturvårdsverkets sammantagna bedömning är att det krävs nya styrmedel både för att omhänderta nuvarande problem men också för att förebygga framtida problem som riskerar att sänka takten i efterbehandlingsarbetet. Med nuvarande takt nås inte målet om giftfri miljö och det finns risk att kostnaderna ökar ytterligare för staten.

Regeringen vill ha synpunkter på Naturvårdsverkets förslag. Remissvaren ska vara Miljö- och energidepartementet tillhanda senast den 31 oktober 2016

Bedömning

Förorenad mark återfinns ofta hos verksamheter som omfattas av varken anmälningsplikt eller tillståndsplikt, exempelvis småbåtshamnar och uppställningsplatser. Vissa av uppställningsplatserna är klassificerade i riskklass 1 men saknar betalningsförmåga, vilket beskrivs i förslaget. Det finns dock risk att de som inte kommer omfattas av avgiftskollektivet hamnar utanför systemet och därmed inte kan nyttja fonden. Konsekvensen blir då att flertalet områden inte blir sanerade trots hög riskklass.

Orust kommun

POSTADRESS
473 80 Henån

BESÖKSADRESS
Centrumhuset
Ävägen 2-6

TELEFON
0304-33 40 00

E-POST
kommun@orust.se
HEMSIDA
www.orust.se

BANKGIRO
645-8368
ORG. NR
212000-1314

Nuvarande bidragssystem för förorenade områden medför att ytterst få objekt i behov av finansiering för efterbehandling blir åtgärdade. Möjligheterna som kommun att bli beviljad bidrag för efterbehandling där ansvarig saknas är ytterst begränsade och dessa objekt kommer inte heller att omfattas av det nya förslaget.

Eftersom det redan, enligt förslag ett, finns krav på att samtliga A-, B- och C- verksamheter ska upprätta en plan och budgetera för framtida efterbehandlingsarbete i årsredovisningen så är dessa verksamheters behov av ytterligare anslag för efterbehandling till viss del tillgodosett. De verksamheter som inte omfattas av förslaget har allt jämt ett fortsatt behov av finansiering.

Båda förslagen kommer att innebära merarbete för tillsynsmyndigheterna. Förvaltningen ser positivt på att arbetet med förorenade områden synliggörs hos verksamheterna men att bättre lösningar i praktiken efterfrågas.

Ett ekonomiskt system för hantering av avgift kommer att behövas hos respektive tillsynsmyndighet eftersom vi ser svårigheter med att hantera tillsynsavgift och avgift i en gemensam administration. Tillsynsavgiften behöver förvaltas separat för att inte försvåra förvaltningens egen årsredovisning och budget samtidigt som avgifter till fonden behöver placeras i en separat budget som skall betalas in och redovisas till naturvårdsverket. Tid och resurser kommer att krävas av kommunen för avgiftsdebitering av verksamheterna. För att undvika att motarbeta fondens integritet bör avgifterna hanteras av central eller regional myndighet (naturvårdsverket eller länsstyrelserna).

Både förslag ett och två kommer leda till ett behov av ökade resurser för tillsynsmyndigheterna. Granskning av saneringsplaner ses som ett positivt tillskott i tillsynen där vägledning från överordnade myndigheter kommer behövas. Få C- verksamheter har tillräcklig kompetens för att själva kunna upprätta en saneringsplan varför konsulttjänster kommer behövas för att tillsynsmyndigheten skall kunna godkänna saneringsplanen.

Nämnas bör att granskning av saneringsplaner kan innebära en högre tillsynsavgift för anmälningspliktiga verksamheter. Detta i kombination med att budgetera för efterbehandling, upprätta en saneringsplan i samråd med konsult samt inbetalning till den nationella fonden som föreslås medför ökade omkostnader för samtliga verksamheter.

Vidare kan det behövas ytterligare resurser hos kommunens andra förvaltningar (tekniska) för att agera huvudman och söka bidrag ur en fond där en tillsynsmyndighet i samma kommun föreslås administrera avgifterna.

ORUST KOMMUN

Miljö- och byggnadsförvaltningen

Ulrika Marklund
Miljöstrateg

Carolina Theen
Miljöinspektör

Linn Åström
Miljöinspektör